

Бердник Олександр Павлович (Олесь) (27 листопада 1926, офіційно 25 грудня 1927 - 18 березня 2003) - український письменник-фантаст, автор понад 20 романів і повістей. Член-засновник Української Гельсінкської групи (УГГ).

Олесь Бердник народився в с. Вавилів Снігурівського району на Миколаївщині в сім'ї коваля. В 1930 році сім'я переїхала до Києва, через два роки - в родинне село Кийлів Бориспільського району. В 32-33 рр. майбутній письменник пережив сталінський голодомор, школярем - німецьку окупацію.

В 1943 році Олесь Бердник добровольцем пішов на фронт. Після демобілізації закінчив театральну студію при Київському театрі ім. Івана Франка, став актором і водночас працював позаштатним журналістом в кількох столичних газетах. Після палкого виступу на зборах театру проти партійної політики в області мистецтва був заарештований і засуджений. Там, «на зоні», Олесь Бердник почав писати.

Отримавши амністію та повернувшись у 1956 році до Києва, він узявся до літературної праці всерйоз. У 1957 році вийшла перша збірка фантастичних повістей "Поza часом і простором". Став членом СПУ у 1958 р. У 1971 вийшов друком культовий роман "Зоряний Корсар" (за даними канадських дослідників на сьогодні роман вийшов у 26 країнах світу). До 1972 вийшло близько 20 його фантастичних романів і повістей. Великою популярністю користувалися також його статті та лекції з футурології.

У середині 60-х в пресі пішла атака на книги Олесь Бердника. Посипалися звинувачення: містицизм, ідеалізм, «православний гуманізм». Романи "Подвиг Вайвасвати", "Чаша Амріти", "Зоряний Корсар" отримали розгромні рецензії в усіх літературних газетах та журналах Радянського Союзу. Далі були виключення з СПУ, пресинг з боку КДБ, обшуки в домі, вилучення друкарських машинок та рукописів, роки безгрошів'я та безробіття і... численні публікації та слава за кордоном, куди за дружніми каналами потрапили книги Олесь Бердника.

У 1976 Олесь Бердник спільно з письменником Миколою Руденком та правозахисницею Оксаною Мешко створюють Українську Гельсінську групу. У 1979 його заарештовано та засуджено до 6 років ув'язнення в таборах суворого режиму та 5 років заслання.

У 1984 Бердник повернувся до Києва. Написав ще десяток книг. Створив громадську організацію «Українська Духовна Республіка». Читав лекції з «нетрадиційної космогонії» під назвою "Школа Астросталкерів". У 1987 заснував громадську організацію "Ноосферний фронт «Зоряний ключ», мета якої — «збереження духовних цінностей народів і племен, набутих у віках тяжкої космоісторії, які безповоротно втрачаються і девальвуються в круговерті псевдоцивілізації».

18 березня 2003 року Олесь Бердник пішов із життя. Похований у с. Гребені Київської області, на території своєї дачі.

Твори О. Бердника

Україномовні видання

- Бердник, О. Поza часом і простором : фантастичні повісті та оповідання / О. Бердник. -К. : Радянський письменник, 1957. -172 с.
- Бердник, О. Людина без серця : фантастично-пригодницька повість / О. Бердник, Ю. Бедзик // У світі пригод: зб. -К., 1957. - Вип.1.- С. 59-170.
- Бердник, О. Людина без серця : фантастично-пригодницька повість / О. Бердник, Ю. Бедзик .-К. : Дитвидав., 1958. -232 с.
- Бердник, О. За чарівною квіткою : фантастично-пригодницька повість / О. Бердник. -К. : Дитвидав., 1959. -120 с.
- Бердник, О. Привид іде по Землі : науково-фантастична повість / О. Бердник -К. : Дитвидав., 1959. -164 с.
- Бердник, О. Шляхи титанів : науково-фантастичний роман / О. Бердник. -К. : Радянський письменник, 1959. -268 с.
- Бердник, О. Стріла Часу : фантастичний роман / О. Бердник. -К. : Молодь, 1960. - 280 с.
- Бердник, О. Марсіанські «зайці» : науково-фантастичні оповідання / О. Бердник. -К.

- : Дитвидав., 1962. -74 с.
- Бердник, О. Серце Всесвіту : фантастичні повісті / О. Бердник. -К. : Рад. письменник, 1962. -256 с.
  - Бердник, О. Подорож в антисвіт: науково-фантастичне оповідання / О. Бердник // З далеких планет : зб. -К., 1963. -С. 35-95.
  - Бердник, О. Сини Світовида : роман та казкова феєрія / О. Бердник. -К. : Рад. письменник, 1963. -368 с.
  - Бердник, О. Діти Безмежжя : роман-феєрія / О. Бердник. -К. : Дніпро, 1964. -364 с.
  - Бердник, О. Кохана з майбутнього : науково-фантастичне оповідання / О. Бердник // Знак Зодіака: зб. -К. : Веселка, 1965. - С. 118-128.
  - Бердник, О. Хто ти? : феєрії / О. Бердник. -К. : Радянський письменник, 1966. -436 с.
  - Бердник, О. Подвиг Вайвасвати : фантастичні повісті та новели / О. Бердник. -К. : Молодь, 1967. -244 с.
  - Бердник, О. Розбиваю громи : повісті / О. Бердник. -К. : Веселка, 1967. -160 с.
  - Бердник, О. Чаша Амріти : феєрії / О. Бердник. -К. : Радянський письменник, 1968. -368 с.
  - Бердник, О. Покривало Ізиди : повість-легенда / О. Бердник. -К. : Веселка, 1969. -166 с.
  - Бердник, О. Окоцвіт : казкова повість / О. Бердник. -К. : Веселка, 1970. -176 с.
  - Бердник, О. Зоряний Корсар : фантастичний роман / О. Бердник. -К. : Радянський письменник, 1971. -376 с.
  - Бердник, О. Блакитний коваль : поезії / О. Бердник. -Торонто : Укр. вид-во «Смолоскип» ім. В. Симоненка, 1975. -88 с.
  - Бердник, О. Золоті ворота : повісті / О. Бердник. -Париж ; Балтимор ; Торонто : Укр. вид-во «Смолоскип» ім. В. Симоненка, 1975. -166 с.
  - Бердник, О. Україна Січі Вогняної : есе і листи. / О. Бердник ; упор. Б. Арей. -Париж ; Балтимор ; Торонто : Укр. вид-во «Смолоскип» ім. В. Симоненка, 1977. -92 с.
  - Бердник, О. Окоцвіт : казкова повість : [репринтне вид-ня] / О. Бердник. -К. : Веселка, 1970 ; Торонто. -176 с.
  - Бердник, О. Сини Світовида : казкова феєрія : [репринтне вид-ня] / О. Бердник. -К. : Веселка, 1963 ; Торонто. -164 с.
  - Бердник, О. Свята Україна : есе та листи / О. Бердник ; упор. Б. Арей. -Балтимор-Торонто : Укр. вид-во «Смолоскип» ім. В. Симоненка, 1980. -206 с.
  - Бердник, О. Зоряний Корсар : фантастична повість (скорочено) / О. Бердник. -Торонто : Вид-во «Добра книжка», 1981. -264 с.
  - Бердник, О. Прометей : повість / О. Бердник. -Мюнхен : Українське видавництво, 1981. -256 с.
  - Бердник, О. Терновий вінець України : збірник / О. Бердник. -Лондон : Українська видавнича спілка, 1985. -252 с.
  - Бердник, О. Хто ти? : роман-симфонія / О. Бердник. -К. : Дніпро, 1987. -520 с.
  - Бердник, О. Вогнесміх : роман-феєрія / О. Бердник. -К. : Рад. письменник, 1988. -544 с.
  - Бердник, О. Покривало Ізиди : повість-легенда / О. Бердник. -2-ге вид. -К. : Веселка, 1988. -160 с.
  - Бердник, О. Вогняний вершник : феєрії / О. Бердник. -К. : Дніпро, 1989. -272 с.
  - Бердник, О. Дивні Грицеві пригоди : фантастичне оповідання / О. Бердник. -К. : Веселка, 1989. -16 с.
  - Бердник, О. Пора звести Блакитний Храм! : есе / О. Бердник. -Київ ; Нью-Йорк : Вид-во М. Коця, 1989. -24 с.
  - Бердник, О. Кажу вам. Священні знаки / О. Бердник. -Київ ; Нью-Йорк : Вид-во М. Коця, 1989. -224 с.
  - Бердник, О. Чаша Амріти : роман-феєрія : історична повість-феєрія / О. Бердник. -К. : Дніпро, 1989. -272 с.
  - Бердник, О. Дві безодні. Хор елементів : оповідання / О. Бердник // Сучасне фантастичне оповідання : зб. -К., 1990. -С. 4-20.
  - Бердник, О. Лабіринт Мінотавра : повісті / О. Бердник. -К. : Веселка, 1990. -408 с.
  - Бердник, О. Серце Матіоли : казки та легенди / О. Бердник. -К. : Веселка, 1991. -48 с.
  - Бердник, О. Мати. Космічна казка : оповідання. / О. Бердник // Хрестоматія з нової української літератури. -Львів, 1993. -С. 19-40.
  - Бердник, О. Питьма вогнища не розпалює... Психоаналітична феєрія : науково-фантастичний роман / О. Бердник. -К. : Український письменник, 1993. -304 с.
  - Бердник, О. Тайна Христа : [повість-есе.] / О. Бердник. -К. : Укр. Духовна

- Республіка, 1995. -148 с.
- Бердник, О. Камертон Дажбога : казковий роман-феєрія / О. Бердник. -К. : Укр. письменник, 1996. -472 с.
  - Бердник, О. Песнь Надземная (Мистерия Сына Человеческого): Беседы с Учителем Сердца / О. Бердник. - К. : София, 1996. - 272 с. - (Глаголю Вам...).
  - Бердник, О. Тайна Христа : [повість-есе] / О. Бердник. -К. : Укр. Духовна Республіка, 1996. -184 с.
  - Бердник, О. Балада про дикого коня : уривок з роману / О. Бердник // Література рідного краю : Письменники Миколаївщини : посібник-хрестоматія / Ред. Н.М. Огренич. - Миколаїв : Видавництво МОІПЛО, 2003. - С. 82-87.
  - Бердник, О. Блакитний коваль : вірші / О. Бердник // Миколаївський оберіг. - Миколаїв, 2004. - С. 22-24.
  - Бердник, О. Діти Безмежжя : [науково-фантастичні твори] / О. Бердник. -К. : ВД «Афон» ; Тріада-А, 2004. -680 с.
  - Бердник, О. Зоряний Корсар : [романи-феєрії] / О. Бердник ; передм. Г. Прашкевича. -К. : ВД «Афон» ; Тріада-А, 2004. -572 с.
  - Бердник, О. Серце Всесвіту : [науково-фантастичні романи та повісті] / О. Бердник. -К. : ВД «Афон» ; Тріада-А, 2004. -726 с.
  - Бердник, О. Хто ти? : роман-симфонія / О. Бердник. -3-тє вид. -К. : Тріада-А, 2004. - 400 с.
  - Бердник, О. Чаша Амріти : [науково-фантастичні твори та драматичні поеми] / О. Бердник. -К. : ВД «Афон» ; Тріада-А, 2004. -624 с.
  - Бердник, О. Вибрані твори / О. Бердник. - К. : Книга, 2007. - 350 с.
  - Бердник, О. Серце Матіоли : казки та легенди / О. Бердник. - К. : Книга, 2007. -56 с.

У перекладі російською мовою:

- Бердник, О. Пути титанов : фантастическая повесть-сказка / О. Бердник ; сокр. авториз. ; пер. с укр. В. Доронина, А. Семенова // Мир приключений: альманах.-М., 1962. -Кн. 7. - С. 205-252.
- Бердник, О. Призрак идет по Земле : [повести:] / О. Бердник ; пер. с укр. автора. - М. : Детская литература, 1966. - 176 с.
- Бердник, О. Звездный Корсар : роман-феєрія / О. Бердник ; пер. с укр. автора. -М. : Советский писатель, 1991. -384 с.
- Бердник, О. Песнь Надземная : Мистерия Сына Человеческого / О. Бердник. -К. : София, 1996. -272 с.
- Бердник, О. Звездный корсар : роман-феєрія / О. Бердник. - К. : Афон, 2005. - 350 с.
- Бердник, О. Вибрані твори / О. Бердник. - К. : Книга, 2007. - 350 с.
- Бердник, О. Серце Матіоли : казки та легенди / О. Бердник. - К. : Книга, 2007. -56 с.
- Бердник, О. Серце Матіоли Дивні Грицеві пригоди/ О. Бердник // Українська література для дітей : хрестоматія / упор. О. О. Гарачковська. - К., 2011. - С. 457-461.

Про життя та творчість О. Бердника

- Бердник, Г. "Всесвіт Олеся Бердника" повернувся до українського читача / Г. Бердник, Н. Логвіненко // Українська література в загальноосвітній школі. - 2010. - N 12. - С. 28-29.
- Бердник, М. И три корня срастутся любовью: Воспоминания о моем отце писателе Олеся Берднике / М. Бердник // 2000. - 2006. - 13-19 янв. - С. 1,4-5.
- Бердник О.: біограф. довідка // Література рідного краю: Письменники Миколаївщини : посібник-хрестоматія / ред. Н.М. Огренич. -Миколаїв : Вид-во МОІПЛО, 2003. - С. 81-82.
- Бердник О. : біограф. довідка // Видатні постаті України / ред. М.І. Панов. - 2-ге вид., доп. - К., 2007. -С.103.
- Бердник О. : біограф. довідка // Слава і гордість Миколаївщини : 75-річчю утворення Миколаївської області присвячується : навчальний посібник / М. М. Шитюк, Є. Г. Горбуров, К. Є. Горбуров ; авт.передм. В. Д. Чайка. -Миколаїв, "Шамрай", 2012. -С.3 5-40.
- Бердник О.: біограф. довідка // Землі української постаті знані : навчальний

- посібник / М. М. Шитюк, Є. Г. Горбуров, К. Є. Горбуров. - Миколаїв, 2011. - С. 77-81.
- Губко, О. Невтоленна жага світових таємниць. Олесь Бердник як харизматична особистість / О. Губко // Дивослово. - 2002. - № 7. - С.45-49.
  - Дубинянская, Я. Вне времени и пространства: Олесь Бердник / Я. Дубинянская // Зеркало недели. - 2003. - 26 апр. - С. 13.
  - Земнухов, О. Всесвіт Олесь Бердника. До 80-річчя від дня народження / О. Земнухов // Українська література в загальноосвітній школі. - 2006. - № 12. - С. 37-38.
  - Земнухов, О. Всесвіт Олесь Бердника / О. Земнухов, Л. Скотняченко // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2008. -№ 6. - С. 30-31.
  - Коробкова, Т. Олесь Бердник, його рід і родина / Т. Коробкова // День. - 2012. - 20-21 квітня. - С. 8.
  - Лінкевич, Л. "Силою матерів тримається світ" : урок за повістю Олесь Бердника "Мати" / Л. Лінкевич // Українська література в загальноосвітній школі. - 2008. - № 5. - С. 39-43.
  - Логвіненко, Н. Казка кличе у мандри... : урок-бесіда за фантастичною повістю О. Бердника "Хто зважиться - вогняним наречеться" / Н. Логвіненко // Всесвітня література та культура. - 2005. - № 4. - С. 21-26.
  - Марченко-Пошивайло, Т. Блакитний коваль України : Олесю Берднику - 75 / Т. Марченко-Пошивайло // Українська культура. - 2002. - № 8. - С. 22-23.
  - Осипчук, Н. Валентина Сокоринська-Бердник: "І кущ калини виріс вище від моєї хати, і Олесь повернувся..." : / Н. Осипчук // Освіта. - 2004. - 22-29 груд. - С. 8-9.
  - Скотняченко, Л. Симфонія людського життя : урок позакласного читання за романом Олесь Бердника "Хто ти?" / Л. Скотняченко // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2008. - № 6. - С. 31-34.
  - Сокоринська, В. Словом створено світ / В. Сокоринська // Літературна Україна. - 2005. - 31 берез. - С. 7.
  - Сокоринська, В. Золоті ворота Олесь Бердника / В. Сокоринська // Літературна Україна. - 2008. - 11 груд. - С. 2.
  - Старовойт, Л.В. Футуролог-мислитель, шукач істини Олесь Бердник / Л.В. Старовойт // Письменники Миколаївщини : Літературно-критичні матеріали до курсу "Літературне краєзнавство": навчальний посібник. - Миколаїв : Іліон, 2007. - С. 117-121.
  - Ткачук, М. Уже "Поза часом і простором". На 77-му році життя помер О. Бердник / М. Ткачук // Україна молода. - 2003. - 21 берез. - С. 4.
  - Ясень, М. Вірю, стрепенеться Україна / М. Ясень // Україна. - 2004. - № 10. - С. 49-52.